

tinget gik med dertil, og kun rent undtagelsesvis, særligt af Hensyn til den store Statshavn ud imod Havet, men man tog bestemt Reservation overfor andre Tilfælde i Fremtiden, og det var ikke fra et enkelt Partis Side, men af hele Udvalget. Jeg maa maaske tillade mig at oplæse et Stykke af Udvalgets Betænkning angaaende denne Sag: „Udvalget er enigt i, at der er meget, der taler for at oprette Esbjerg Kommune til Købstad, idet dens Indbyggerantal, der udgør over 12,000, og dens købstadmæssige Karakter og Indretninger samt Beliggenheden ved en større Statshavn med en betydelig Ind- og Udførsel af Varer og Produkter saavel som den ikke ringe Handel og Industri, der er etableret paa Stedet, kvalificere den til at komme i Klasse med Landets Købstæder. Naar man alligevel har haft nogen Betænkelighed ved at gaa denne Vej for at skaffe Kommunen en mere tilfredsstillende kommunal Ordning, er det navnlig, fordi Oprettelsen af nye Købstæder vil medføre en Forrykkelse af den Landets Købstæder ved Grundloven tillagte Indflydelse ved Landstingsvalgene, idet det Antal Valgmænd, en ny Købstad skal have, maa fragtages de øvrige, og en Forringelse af Købstædernes Valgret til Landstinget indeholder en saa meget større Ubillighed mod disse, som der efter deres nuværende Folketal burde tilfalde dem et ikke ubetydeligt større Antal Valgmænd ved Landstingsvalgene, end de have. Under Hensyn til de i Esbjerg tilstedeværende ganske særlige Forhold, og da lignende ikke antages let at ville opstaa andetsteds i Landet, har Udvalget dog ment at turde se bort fra Betænkeligheden og tiltræder derfor Lovforslagets Bestemmelse om, at Esbjerg Kommune oprettes til Købstad“. Det var, som sagt, en Udtalelse af hele Udvalget, hvoraf det fremgaar, at man ikke tænkte sig tilsvarende Tilfælde senere. Begynder man nu med Herning, der jo slet ikke kan ligestilles med Esbjerg, hverken hvad Størrelse angaar eller med Hensyn til Beliggenhed, saa er Banen fri for en hvilken som helst købstadlignende Landkommune til at kunne blive Købstad. Der turde i øvrigt være saa meget mindre Anledning til at vedtage Lovforslaget i den her foreliggende Skikkelse, som det tilsigtede Formaal formentlig vilde kunne opnaas ad anden Vej, nemlig ved særlig Lov, f. Eks. i Lighed med den, der gælder for Marstals Vedkommende, Herning vilde ganske vist derved ikke opnaa at faa Rang mellem

Købstæderne, men den vil kunne komme i Klasse med Marstal og til Dels med Frederiksberg, og det synes jeg er et ret godt Avancement for Herning. —

Jeg antager, alle ville kunne være enige i, at Grundlovens § 37 trænger til at ændres, og hvis det skete paa en saadan Maade, at der ikke af Hensyn til dens Bestemmelse vilde være noget i Vejen for Oprettelsen af nye Købstæder, vilde der neppe stille sig uoverstigelige Hindringer i Vejen for, at adskillige Landkommuner gik over til at blive Købstæder. Men saa længe en saadan Ændring ikke er sket, forekommer det mig rigtignok, at det vilde være en stor Ubillighed mod de nuværende Købstæder at formindske deres i Forvejen for ringe Indflydelse paa Landstingsvalgene, og jeg forstaar ikke, at nogen, der vil Købstædernes Vel — og det vilde vi vel alle sammen og ikke mindst den højtærede Indenrigsminister, som naturligvis er lige saa meget Købstædernes som Landkommunernes naturlige Værge —, vil kunne gaa med dertil. — Det er imidlertid muligt, at man ved Forhandling i et Udvalg vil kunne komme til et Resultat, der vil kunne være tilfredsstillende.

Indenrigsministeren (*Jensen-Sønderup*): Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det Forhold, som var til Stede ved Grundlovens Givelse og for Resten mange Aar derefter imellem Købstadvalgmændene eller, om man vil, Købstædernes Repræsentation gennem Valgmændene og Indbyggerantallet i Købstæderne sammenlignet med Landkommunerne, er forrykket betydeligt ved den store, jeg kunde fristes til at sige enorme, Udvikling af Købstædernes Indbyggerantal. Men jeg synes, det vilde være noget haardt, om man nu vilde modsætte sig Herning Kommunes Ophøjelse til Købstad, fordi der af mange andre Grunde, som Herning jo er uden Skyld i, er kommet et Misforhold mellem Købstadvalgmændenes Antal og Købstædernes Indbyggerantal. Det bør vi rette paa paa anden Maade og ikke ved at modsætte os en i og for sig retfærdig Handling overfor en Kommune.

Formanden: Det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Johnsen: Det forekommer mig, at det vilde være endnu mere haardt at gøre Uret imod de nuværende Køb-